

ERDELYI
MAGYARÁG

vezető szerkesztő

Zágoni Dezső

független politikai napilap, megjelenik minden nap
Szerkeszt. órák: reggel 8-3 Szerkesztőség és kiadóhivatal
Oradea, (Nagyvárad) Piata Mihai Viteazul 4. Telefon: 380

CENZURAT

Ara 1 lej

III. évfolyan 11 sz.

Szombat

1934 Január 13.

9

Napirendre kerül a választási törvény reformja

Titulescu elvállalja a külügyi tárcát

Maniu Gyu a visszatér a politikai életbe. -- Megalakult a közbiztonsági szervek átalakítására kiküldött bizottság. -- Titulescu már le is tette az esküt

Magyar tanácsos a kisebbségi minisztériumban

A Népszövetség pénzügyi szakértői mégis bejönnek az országba

Bucuresti, jan 11.
Titulescu tegnap délután 4 óra 40 perckor érkezett Sinaiába és a pályaudvarról egyenesen a Peles-kastélyba ment, ahol a király kétórás kihallgatáson fogadta. Az audiencián nyilván kifejtette azon szempontokat, amelyeket a belpolitikai helyzettel kapcsolatban magáénak vall és azokat a feltételeket, amelyek mellett hajlandó vállalni a

külügyi tárca vezetését. Titulescu este 7 óra 20 perckor utazott el Sinaiából és éjjel 11 órakor érkezett meg a fővárosba. Tatarescu miniszterelnök még az éjszaka folyamán fellekereste Titulescut és hosszasan tárgyalt vele. A miniszterelnök ma délután ismét Sinaiába utazott és mai kihallgatása során megtörténik a végleges döntés a külügyminiszter személyét illetően.

A rendőrség és sziguranca átszervezése.

Bucuresti, január 11
Megalakult a rendőrség és sziguranca átszervezését előkészítő bizottság. Tagjai: Iamandi belügyi alminiszter, Bianu dr a sziguranca jelenlegi vezérigazgatója és Gabriel Marnescu. Bucuresti rendőrfőnöke

Titulescu letette az esküt

Bucuresti január 11
Titulescu ma délután újabb kihallgatáson jelent meg öfelségénél és közölte, hogy határozott: elfogadja a külügyminiszteri tárcát. A külügyminiszter, Tatarescu dr jelenlétében, este fél 8 órakor a király kezébe letette az esküt.

Gyógyszerész -- kisebbségi tanácsos

Bucuresti, jan 10.
Mózes Károlyt, a gyógyszerész szövetség igazgatóját a liberális párt cluji tagozatának tagját, a kisebbségi minisztériumban tanácsosnak nevezték ki. Mózes ma érkezett vissza Bucurestiből Clujra és nyilatkozott egy újságíróknak. A következőket mondotta:
— Személyem a magyarság bizonyos elemei részéről érdemtelen támadásokban részesült. Pedig ellenére annak, hogy a liberális párt politikájának szolgálatában állok, egy pillanatra sem tagadtam meg magyarságomat és minden magyar embernek, aki hozzám fordult, rendelkezésére állottan már amennyire szerény erőmből tehettem. Új minőségemben sem lehetek más, csak magyar és mindenkinek rendelkezésére állok. Örvendek, hogy a párt kinevezésemmel alkalmat adott, hogy kisebbségi testvéreimnek továbbra is rendelkezésére állhassak

Maniu — redivivus.

Cluj, január 1.

A „Tempo” munkatársa beszélgetést folytatott Maniu Gyulával, aki kijelentette, hogy nem felel meg a valóságnak az a hír, mintha vissza akarna vonulni Badacsonba. Erdélynek szüksége van a politikai erők integrálására, hogy nehéz helyzetében is teljes erejével harcolhasson. Ha pedig a parlament megnyílik, az erdélyi politikusok itt is tevékenységet fejtenek majd ki

Bucuresti, január 11

A „Lupta” értesítése szerint valószínűleg összehívják a nemzeti-parasztpárt előki

tanácsát a politikai helyzet megvitatása céljából.

Pénzügyi szakértők jönnek az országba

A Népszövetség pénzügyi bizottsága hétfői ülésén megállapította, hogy nem történt semmi olyan esemény, amely megakadályozhatná a román kormány és a Népszövetség között létrejött pénzügyi egyezmény végrehajtását és ezért elhatározták, hogy megfelelő időben szakértőt küldenek Romániába, akik közreműködnek az újajánlás előkészítésében. A pénzügyi bizottság egyúttal rámutatott ennek a közreműködésnek fontosságára

A választói reform

Bucuresti, január 11
Az „Epoca” kormánykörökből nyert értesülések alapján azt írja, hogy abban az esetben, ha március 15-ig meghosszabbítják a

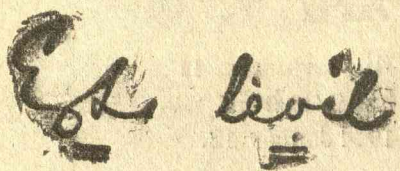
parlament ülésszakát, akkor a szesszió végétéig letárgyalják a választójog módosításáról szóló törvényjavaslatot is.

Fegyverszünet a tejfronton

Chikágóban a farmerek megkezdték a tejszállítást

Csikágó, január 11
Mint ismeretes, már régóta áll a harc a városi hatóság és a farmer tejtermelők között. Ennek a harcnak a következtében a farmerek beszüntették a városnak tejjel való ellátását. Most újabb fordulat állt elő. Azt

történt ugyanis, hogy a két fél ideiglenes fegyverszünetet kötött. Megállapodtak abban, hogy vitás ügyüket egy választott döntőbíró elé viszik és mindaddig, míg a bíróság dönt, megkezdik a tejszállítást Csikágó városának

Felelet

— Bizony én csak azt mondom, hogy nincs szív a mai emberekben.

Igy a barátom, akivel hosszasan beszélgettünk el tegnap is egyről-másról.

Erdekes ember ez a barátom. Melyik? Nem fontos. Egy a sok közül, aki azonban mindig megkér arra, nehogy véletlenül is úgy írjam meg amit elmond hogy őrá is merjenek, mert bizony ilyen esetben képes lesz engem hazugságban hagyni.

Megfogadtam a szavát s nem írom le a nevét. Pedig sokszor gondolok arra, hogy érdemes lenne, hadd tudják meg szerzte az országban. Ki is az, aki nekem olyan sürtin ad témát az esti leveleim megírásához.

Mondom, beszélgettünk evvel a barátommal. Sok minden szóba került. A háború is. Amikor hosszasan beletemetkezünk az emlékekbe és gondolat paripákon végigszámuldottuk a Kárpátokat, az Alpokat a déli és a nyugati frontot — akkor mondta még egyszer:

— Cudar állat az ember. Kőszive van. Aztán tovább beszél:

— Nézd csak, láttál te manapság utcát, ahol ne állna egy hadirokkant is, amelyek ne koldulna. Egyik féllábbal, másik fékarral áll és lesi, hogy mikor vet oda valaki a kizujtott sapkájába valamit.

Nagyot suhint barátom kezével a levegőbe:

— Haj, pedig másképpen volt ez valamikor. Akkor, amikor ezek a szegény nyomorék katonák felvirágoztak sapkával és puskával mentek ki a frontra védeni azokat, akinek sikerült magukat kivonniok a katonaság elől és itthon maradhattak, megdagodhattak és — se lábuk, sem szemük nem maradt ott, ahol olyan nagyon olcsó mérték az életet.

Ránéztem a barátomra. Ez a nagy darab nyugodt ember, mindig akkor jött ki a sodrából, ha igazságtalanságot látott. De százszoros volt a haragja, ha éppen a háború szörnyű katonáival történt valami igazságtalanság.

— Azt mondják, — folytatta — hogy micsoda borzasztó dolog is az, amikor az ember máról holnapra elveszti minden vagyonát és — földönfutó lesz. Hát igaz. Borzasztó annak, aki maga szerezte vagyonát veszítette el. De az ilyen embernek megmaradt a két keze, amellyel keresni tud, megmaradt a két lába, amellyel járni tud, munkát keresni és megmaradt a két szemmel, amellyel gyönyörködhetik az Isten ezernyi csodájában, a kék égben, a virágos mezőkben, a lombos erdőkben, hegyekben, völgyekben, asszonyban, gyereken, — mindenben ami szép.

Belevörösödött az izgalomba, annyira gyorsan mondta. Aztán szinte suttogva folytatta:

— De képzeld el azokat, akiknek se kezük, se lábuk, se szemük. Vagy ha van is, de csak egy! Képzeld el, hogy ezek az emberek otthagyták a hiányzó valamit a harcmezőn. A hiányzó szemük ott maradt valahol Galiciában, a félláruk Volhyniában és a fél karuk a Deberdón. Amikor operáció után tudatára ébredtek annak, hogy nyomorékká, rokkanttá váltak, azt gondolták:

— Lesz ahogy lesz! Megrokkantunk a házáért, meg azokért, akik otthonmaradtak. Majd csak gondunkat viseli az, akiért elnyomordtunk.

— És mit láttak — mondta tovább, — amikor hazajöttek? Rokkantak koldultak az uccasarkokon, falábu fakaru üvegszemű emberek! A háború megmaradt hős nyomorékjai, akiket virágosóval kísérték ki az ál-

Héliumot találtak Debrecenben

Egész Európában eddig egyedül a debreceni kurasok után akadtak héliumra

Debrecen, január 11

A második mélyfurási kísérlet Debrecenben meglepő eredménnyel végződött. 1038 méter mélységben nem csupán földgázt, de nagy mennyiségű héliumot is találtak. Te-

kintettel arra, hogy hélium csak Amerikában van és eddig az európai kontinens airtala jában héliumot nem találtak a debreceni kurasok eredménye a legnagyobb gazdasági reménységekre szolgáltat okot.

Letelt Dobrescu bucuresti főpolgármester szabadsága

A belügyminisztériumban még nem döntöttek vissza-helyezése felől

Bucuresti, január 11.

Dobrescu, Bucuresti főpolgármestere tegnap kihallgatáson jelent meg a belügyminiszternél akinek bejelentette, hogy miután egyhavi szabadsága lejárt, ma átveszi hivatala vezetését Juca belügyi alminiszter Emdan delegát főpolgármesterrel és Berceanu

polgármesterhelyettesével értekezést tartott, amelyen arról tárgyaltak, hogyan lehetne a főpolgármester szabadságát megosszabbítani. Dobrescu azonban kijelentette, hogy nem óhajt újabb szabadságot igénybe venni és újból el akarja foglalni hivatalát. Az érdekes ügyben ma újabb értekezést tartanak.

hatásos gyógyszer
Rheuma | Ülőidegzsába | Ideg- és izmlás
Kőszvény | Spangolnátha | Hűléses megbetegedések
Togal oldja a húgysavat, azonnal hat és a bajt közvetlenül gyökerében támadja meg! Bármily hangzatosan is dicsérnek más hasonló gyógyszereket, csak a Togal tud 6000-nél több írásbeli orvosi véleményt felmutatni. Togal semmivel sem pótolható! Egy kísérlet Ont is meg fogja győzni! Az összes gyógyszerárakban és drogériákban. Lei 52. — A Togal-tabletta svájci készítmény

Sor kerül a grivicei és a Selitzky perek tárgyalására

A legfelsőbb katonai bíróság és a Semmitőszék tárgyalja a két ügyet

Bucuresti, január 11

A II hadtest hadbírósa átküldte a legfelsőbb katonai bírósághoz a grivicei pör aktáit és valószínű, hogy rövidesen megálapítják a tárgyalások végső időpontját Ami a

Selitzky-pört illeti, a legfőbb katonai bíróság a Semmitőszékhez terjesztette fel az ügyben hozott határozatot, valamint a pör iratait. A Semmitőszék január 23-ára tűzte ki a tárgyalást

Egy ródlizás szomorú következménye

Egy tizenötéves gyermek agyonvert egy embert

Targu-Vista jan 11

A bünesetek lajstromában is páratlanul álló gyilkosság történt tegnap délután Timbovitá megye egyik félreeső községében. Croitoriban. Egy 15 éves gyermek agyonvert egy felnőtt embert Andrei Marin, a gyilkos fiu tegnap délután több társával a falu egyik magasabb dombjára ment szánkázni. Kis idő múlva veszekedés támadt közöttük és egy Stancu nevű ember között, aki a szánkázókat haza akarta kergetni. Veszekedés közben Andrei Marin, a 15 éves gyermek kirántott a kerítésből egy deszkát és több ütéssel mért ellenfele fejére. A deszkaütés olyan súlyosan találta Sancut, hogy eszméletlenül esett össze és néhány perc múlva ki-

szenvedett. A fiatalok gyilkos tettének elkövetése után megrémült és a falu közelében levő erdőbe menekült. Apja, akinek tudomására jutott fia gyilkossága, keresésére indult és csak nehezen tudta hazavinni. Ma reggel a gyilkos gyermeket átadták az ügyészségnek

Kérje mindenütt a

GOLF borotva-pengét!

az acélpar egtkéletesebb alkotás!
és öröme lesz a borotválkozásban.
Vezérképviselői: Friedman Armin, Oradea,
Promenad Eminescu 16.

lomásra — ma árván, elhagyatva, elfelejtve állnak és — koldulnak

Egy pár percig kihallgatott. Aztán csak ennyit mondott:

— Hát van ennek a ma emberének szíve? S ha van, nem kőből van-e? Nem cu-

dar állat az ember?

A felelet pedig ott kopog mindenütt az uccasarkok faláb formájában, ott lóg mindenfelé fa kéz alakjában és ott feketélik minden vak katona üres szemgödrében. Itt is, ott is, mindenütt az egész világon.

Összeült Prágában a kisantant gazdasági bizottsága

Bucurestiből hat delegátus ment el a cseh fővárosba. — A gazdasági együttműködés 14 pontja kerül tárgyalás alá

Bucuresti. január 11

Hat gazdasági és pénzügyi szakember ment el Savel Radulescu külügyi államtitkárságának instrukciójával Prágába, hogy ott Romániát képviselje a január 10-én kezdődő gazdasági tárgyalásokon. A három kisantanti gazdasági életének szakértői ülnek Prágában, hogy a külügyminiszterekkel tavaly Sinaiban lefektetett gazdasági programot részleteiben is kidolgozzák. A román bizottság elnöke I. Camarasescu, aki utalt a bizottság mezőgazdasági referensére, Victor Radulescu mint pénzügyi szakértőre, Nicolae Theodorescu a kereskedelem és közlekedés referensére, Tabacovici vasúti szakértőre, Cristu, a külügyminisztérium gazdasági ügyek főnöke és Marian, az export-import igazgatója. Az agrárügyek referensének utaztatása utaztak el a nagyfontosságú tárgyalásokra, amelyekből az előzetes híradások szerint meg kell születnie a kisantant gazdasági egységének.

A múlt évben Prágában és Sinaiban tartott kisantant-értekezlet határozata szerint a múlt év december haváig össze kellett tartani azoknak az áruknak jegyzékét, melyek a három szövetséges állam között állanak cserélhetőek, amivel az egyik el tudja adni a másik szükségletét, amelyekben természetesen más országokra nincsenek ráutalva a kisantant államai. Ezekben az árukban már a múlt évben meg kellett volna indulnia a korábban áruforgalomnak. A jegyzék összeállítása azonban belpolitikai okokból késleltetett.

Ugyanilyen okok miatt kellett elhalasztani a zágrábi politikai találkozást is, de a tárgyalás csak előnyére válik a prágai gazdasági tanácskozásoknak, amelyek így legközelebb egy külügyminiszternek, dr. Benes Eduardnak kell megvárniuk a részvételét. A cseh külügyminiszternek, dr. Benes Eduardnak megvárniuk a részvételét. A prágai értekezleten közölni is fog Benes dr. s így a megbeszélések eredményessége e vélelmezhetőnek is lesz.

A prágai megbeszéléseknek Sinaiban lefektetett programja hét fejezetben 14 pontban tárgyalja ki. Hajózási és aviatikai kérdéseken kívül, mely utóbbiaknak célja az, hogy a három szövetséges állam nagyobb városai között állandó légiforgalmat létesítsenek, kijelöljék a megegyezés egy postai unió létesítésére, amely redukált levélpostai, távirati és telefonárifákat fog életbe léptetni a kereskedelmi érintkezés megkönnyítésére.

Legfontosabb de egyúttal a legnehezebb feladat, a három ország gazdasági életének átszervezése, amely megkönnyíti a gyakorlati gazdasági kapcsolatokat a szövetséges államok között. A kereskedelmi jogok egységesítése, a jegybankok együttműködésének biztosítása, végül a statisztikai hivatalok munkásságának egységesítése azok a feladatok, amelyek itt megvalósításra várnak. A mezőgazdasági oktatás terén gondoskodás fog történni arról, hogy minden új és vívmány amely a szövetséges államok egyikében használatba vétetett és bebiztosított, haladéktalanul közöltesse a másik két állam mezőgazdasági intézményeivel.

A turisztika és általában az idegenforgalom terén speciális könnyítéseket fognak életbe léptetni olyan társulatok számára, amelyek célja a szövetséges államok nevezetesebb helyeinek, fürdőinek, kirándulási helyeinek megtekintése. Itt valószínűleg megvalósulnak a vízumdíjak eltörlését, de szó lehet utazási kényelmek megszüntetéséről is.

Egyezményt dolgoznak ki a kétszereztől háromszoros megadottak elkorlátozására.

lése és kidolgozzák a szabályzatát az érdekképviselői szervek szorosabb együttműködésének, amely lehetővé fogja tenni, hogy a mezőgazdasági és ipari kamarák, valamint kereskedelmi egyesületek időnként együtt megbeszéléseket tarthassanak és közösen kidolgozhassák a gyakorlati gazdasági élet és forgalom felélénkítésére szükséges intézkedéseket, szabályzatok tervezeteit, a forgalmat akadályozó rendszabályok eltávolítását vagy könnyítését.

Amint e vázlatos felsorolásból látszik, a kisantant gazdasági bizottságának elég nehéz és terjedelmes feladatot írtak elő a külügyminiszterek.

A leszerelési bizottság szűkebb angol bizottsága előtt

Sir John Simon beszámolt párisi és római útjának eredményeiről

London, január 11

Ismeretes, hogy az angol kormány saját kezéből szűkebb csoportot alakított, amely a leszerelés problémáival foglalkozik. Ez a csoport tegnap délután ülést tartott, amelynek során elsősorban Sir John Simon külügyminiszter párisi és római útjának eredményeivel foglalkoztak.

Részletesen megvitatott ezenkívül a francia emlékiratnak Németország részére való eljuttatása következtében előállott helyzetet és Mussolini javaslatait, amelyeket Sir John Simon ismertetett de hivatalosan is eljuttatott az angol kormányhoz.

Bánsági minisztérium felállítást kér a t misoariaiak

Bucuresti. január 11

A bánsági képviselők testületileg felkeresték Tatarescu miniszterelnököt, hogy egy bánsági minisztérium felállítását kérjék. Furugheanu Oktáv volt prefektus, krassói pártelnök kifejtette, hogy a Bánságnak létérdeke az, hogy Imbroane Avram dr egy bánsági

minisztérium élen a bánsági speciális problémákat intézze. A miniszterelnök válaszában kifejtette, hogy ő ugyanazon a csapáson akar haladni, mint nagynevű elődje és igyekszik fog a bánsági minisztérium kérdését behatóan tanulmányozni.

Agyonszurtak egy köteledő talusi köművest

A gyilkost, -- aki szintén rettegett verekedő -- a csendőrség elfogta

Timisoara, január 11,

községben véres verekedés folyt le Malescu János 51 éves kőművesmester és haragosai Sofran Eona és fia, Sofran Rafael között. Két nap előtt a községi kocsmában találkoztak a régi ellenségek azonban úgy tettek, mintba észre sem vennék egymást Békés iddögálás után elsőnek Malescu János hagyta el a vendéglőt és hazatért. Mintegy egy óra múlva a két Sofran is eltávozott és hazafelé indult. Utjuk elvezetett Malescu háza előtt. Amikor oda értek, a kerítés sötétségéből felemelt kapaval eléjük ugrott Malescu, aki az öreg Sofranra támadt. Az egyik kapavágás fejtálatla az idős gazdát és vértől borítva összeseregnyott. Amikor ezt Sofran Rafael látta, bicskát rántott és azt többször Malescu János testébe döfte. Az egyik szúrás végzetes volt és Malescu János meghalt. Sofran Rafael erre apja segítségére sietett, majd a csendőrségre mentek és előadták a véres verekedés lefolyását. A két Sofrant a csendőrség letartóztatta.

Malescu Jánost hírhedt verekedőnek ismerték és a lakosság valóságosan rettegett tőle.

Bűnt követ el minden olyan egyén,

akinek bárminemű csontfájdalmak vannak ha nem rendeli meg a páratlanul biztos gyógyhatású Moor fürdőszaport, mely hála az égnek könnyelműen és könnyen elkészíthető. Gyógyít: rheumát, köszvényt, izomszövet, farokcsont, csonttörést, vesebajt, gyomor és más betegségeket. A gyógyiszap postán is megrendelhető. A négy fürdőszapra elegendő hat kiló doboz ára nyomtatott használati utasítással 40 lej. — Megrendelhető: Ecsedy Károly fűtőtulajdonosnál a pénz előzetes befizetése mellett vagy utánvétellel Cima Sándor (Juc Bihor)

— Lent voltam a földszinten — kezdte a titkár — mikor sikoltozást hallottam az emeletről. Azonnal fölrohantam s amikor ide beléptem, Gloria még hörgött.

— Gloria? — hökkent meg Kennedy. — Talán csak nem a... táncosnő?

— Sajnos, éppen ő! — Hogy ez megtörténhetett.

— Nos, mi történt azután? — sürgette Kennedy. — Gyorsan!

— Az első pillanatban úgy ádtam itt, — mint a szélütött — folytatta a titkár lázasan. — Azán odaugrottam hozzá: a kez a mellében volt. Rögtön kirántottam a sebből. Ettől véres a kezem és az ingem ujjai. Gloria fölnyitotta a szemét és a szemhéjai még remegtek. Odatérdeztem melléje és az volt az első gondolatom, hogy megkérdezzem: Ki ölte meg? Megérthette a kérdést, mert az ajkai megvonaglottak, mintha szólni akart volna...

— Várjon egy pillanatra! — szólt közbe Kennedy és az orvoshoz fordult: — Lehetséges, hogy eszméleténél volt?

— Feltétlenül — bólintott az orvos.

— Teljesen eszméleténél volt — mondta Bannister határozottan: — láttam a szeméből. És erőlködött, hogy beszéljen. Ha néhány perccel hamarabb jövök, bizonyos, hogy meg is mondta volna gyilkosának a nevét.

— És így? — kérdezte a detektív feszült érdeklődéssel.

— Csak halk suttogás volt minden — legyintett a titkár lemondóan — Mintha a... vagy kocsi... beszélt volna: de csak a „Zöld“ szót értettem.

— És aztán?...

— Láttam, hogy pillanatról pillanatra, fogy az ereje. Azt gondoltam, hogy ha elme- gyek orvost keresni, addig meghal s ezért hirtelen azt kérdeztem tőle: Talán Green-nek hívják, aki megszúrta?

Ugy rémlett, hogy helyes uton járok, — mert Glória elmosolyodott, mintha örülne, — hogy megértettem a gyilkos nevét.

— Green... így mondta? És ez minden, amit hallott?

— Körülbelül, bár, ahogy említettem, — hallottam a „car“ és később a „bury“ szót is, mintha azt akarta volna mondani, hogy hol temessék el.

— Különös! — tűnődött a detektív. — Semmi egyebet nem hallott?

— Nem, csak ezt a három szót: „Green“ „car“ és „bury“... de nem hiszem, hogy egy percnél tovább élt attól óva hogy beléptem hozzá.

— Hát nyomnak ez is nyom, amelyen el lehet indulni — vélte a detektív tűnődve. — A gyilkos valami Green és auto is szerepel az ügyben... Nem látott senki idegent itt a folyosón, mikor fölszaladt?

— Egy lelket sem, akik a folyosón voltak mind a szálló emberei.

— És vendégek? Nem voltak vendégei a művésznőnek közvetlenül a gyilkosság előtt?...

— Oh, hogyan lehetek tizen, — vagy tizenketten Fél-tizenkettőkor lunchot szolgáltak föl az ebédlőben. Valami évforduló, vagy ilyesmi volt és a szakács kissé hosszankodott is, mert a vendégek elkésve jöttek.

— Mikor volt vége a lunchnak?

— Körülbelül két óra tájban. A pincérek pontosan megmondhatják.

— Majd lesz szíves és összeállítja a vendégek névsorát — szólt a detektív. — Tudnom kell, hogy kik voltak itt a lunchon.

A titkár meghökkent. Tudta, hogy csupa előkelő személyiség volt, aki részt vett a lunchon. Hogy állítsa ezeket pellergére, hogy a rendőrség faggassa őket és belekeverje nevüket a gyilkosságba. Habozva felelt:

— Azt hiszem, hogy nem tudnám összeállítani a névsort.

(Folyt. köv.)

Miklós királyi herceg a romániai sport élén

Központi sportszervezet létesítenek, amely ellenőrzé-
gyakorol az összes sportágak felett

Bucuresti. január 11

A romániai sportszövetségek delegáltjai legutóbb ülést tartottak, amelyen foglalkoztak azzal az uralkodói megbízással mely Miklós királyi herceg magas személyét állítja a romániai sportszövetségek élére. Ez a megbízás, mely öfelsege Carol király sportszeretét jellemzi, bizonyítéka annak, hogy az ország első sportembere mint a multban, úgy a jövőben is sok gondot fordít arra, hogy az ország sportélete mindenkor a legjobb kezekben legyen és annak fejlődése lépést tudjon tartani a külföldi államok fejlődésével.

Miklós herceg örömmel fogadta a megbízást és már el is készítette azt a tervet amelyet a király elé terjeszt jövőhagyás végett. A tervet részleteiről eddig azonban alig lehetett megtudni valamit, csupán annyi szivárgott ki, hogy egy központi sportszervezet létesítenek, amely Miklós herceg elnökletével ellenőrzést gyakorol majd az összes sportszövetségek működése felett, a-

mely magában foglalja az egész ország életét. A tervet kidolgozásában a hercegnek Maniolescu tábornok, az ismert ember segédkezett és az a legfontosabb merteti a módozatokat, amelyek keretében a vitéle lényeges haladást fog előidézni életünkben.

Egyébként Miklós herceg Maniolescu tábornok kíséretében néhány nappal elutazott Szt. Anton-Arlbergbe, ahol sportokat, különösen sí-oktatás szét tanulmányozza. Ugyanis a téli sportok kultiválására Romániában hatalmas szükség van, mert a Kárpátok hófödte helyén kitűnő terep nyílik az az részén nincsen oktató és még legkevésbé vers-

Öfelsege megbízása, amellyel a herceg kitüntette, sportkörökben nagy teszt találkozott és ezzel a romániai sportnak meg van minden reményük arra, hogy a jövőben olyan kezek fogják irányítani fejlődését, amelyeknek utmutatása, csak mondott nemes cél felé vezet.

Szenzácios sporteseménybe lesz része a fővárosnak

Románia válogatottja vagy Argentínával, vagy Uruguay csapataival játszik

Bucuresti. január 11

A romániai futbalcsapatra nézve hatalmas jelentőségű terv vetődött fel Bucurestiben Románia—Argentint mérkőzés leköltése ügyében kezd tárgyalásokat a román szövetség. Az argentin válogatott ugyanis június 10-én Belgrádban játszik Jugoszlávia ellen. Ha közvetlenül ezután nem, akkor a világbajnokság után szeretne találkozni Bucurestiben a román válogatott a világ egyik legjobb nemzeti együttesével, Uruguayval is tárgyalnak esetleges mérkőzés miatt. Románia nemzetközi programja különben így alakul ki:

Március 25: Pardubitz: Románia—szlovákia amatőr középeurópai kupa

Április 15: (Eseleg május 6.) Bucuresti: Románia—Jugoszlávia világbajnoki selejtező

Juniusban Olaszországban, esetleg a világbajnokságon.

Juliusban Bucurestiben: Románia—Argentina?

Októberben Varsóban: Románia—Gyolország.

Decemberben Athénben: Románia—görögország, Románia—Bulgária s Románia—Jugoszlávia Balkán-kupa mérkőzések.

A legnépszerűbb tíz francia sportember A párisi „L'Auto“ a legnagyobb francia sportlap szokásos évi versenyén az olvasók szavazatai a következő sorrendet állapították meg a francia sportemberek között: 1. Georges Speicher kerékpárversenyző, a tour de France győztese, 2. Gustave Lemoine repülő magassági világrekorder, 3. Paul Codos repülő, a távolsági repülés világrekordere, 4. Langitler futballista, a válogatott csapat kapitánya, 5. Ladoumégue profi atléta, világrekorder, 6. Charles Laguehay kerékpárversenyző világbajnok, 7. Jean Paris uszó, bajnok, 8. Chiron automobil versenyző, 9. Jean Nicolas futballista a válogatott csapat centere, 10. Marcell Thill középsúlyú box világbajnok.

ATLETIKA

Az indiai „csodafutóról“ egyre többet ír a világ sportsajtója, Ha a hírek megfelelnek a valóságnak, Sorwan Singh 120 kilométeres tréningeket tart. Csak úgy átfut a 120 kilométerre levő „szomszédságba“, Ezt a távot 11 óra 20 perc alatt futotta meg. Máskor fogadástól egy tevével (?) futott versenyt,

196 kilométert futott 21 óra alatt és 1 méterrel verte az autóval üzött tevével denesetre India messze van, amíg ide hír, egy pár kilométerrel megnő, majd látjuk Berlinben!

JEGHOKI

Az Universitate jégchoki csapata Maru-Ciucon Az Universtate jégchoki csapata Vizkereszt napján és vasárnap két mérkőzést játszik Mercuriu-Ciucon, Minkét kitűnő CsSC győzött fölényesen, CsSC—Universitatea 4:1, CsSC—Universitatea 4:1.

PING-PONG

A timisoarai országos ping-pong mérkőzések eredményei: Csapatversenyek 1. Haggibbor, 2. Hakoah 3. Aurora Női eredményei sorrendben: Dr. Salamonné Lakatos, Ifjusági: 1. Glanc 2. Stein Erős, Férfi egyes II osztályu: 1. Stein Schapira, 3. Lakatos, Férfi egyes III osztályu: 1. Inghel, 2. Schrapel 3. Calvici Férfi egyes I osztályu, 1. B. Goldberger, 3. Erős

A Stavisky-botrány miatt

Su.yos napokat él a francia kormány

Eltemették a szélhámost. — Felesége ájultan zuhant a koporsóra.
A kormány helyzete bizonytalan

A Chautemps-kormány bukását csak a jobboldali kormány háríthatja el

Páris január 11

Chamonixi jelentések szerint ma délután ment végbe Sasa Stavisky temetése. Az öngyilkos kalandort a chamonix-i temetőben helyezték el Koporsóját csak felesége, újságírók, fényképészek és néhány rendőrtiszt kísérték. Az asszony a koporsó sirbátételekor elájult és a körülállók térítették magához Staviskyné kijelentette, hogy férje holttestét Párisba fogja szállítani és ott temetteti el

Páris január 11

Staviskyné kérelmére ma az ő jelenlétében fölbontották az öngyilkos szélhámossá végrehozott A borítékban három levél volt, az egyik az asszonynak, a másik kislányának, és harmadik kislányának címezve, Stavisky mind a három levélben bejelenti öngyilkosságát szándékát

— Feleségem iránti szerelmemnek nem adhatok jobb bizonyítékot, minthogy végképp eltávoztam — írja leveleiben A rendőrség megállapította, hogy rejtékhelyén Rafael Petit álnév alatt szerepelt Ezt a nevet különben egy párisi ügyvéd viseli, aki kijelentette, hogy sejt, miért vette fel Stavisky az ő nevét de erről nem nyilatkozhat, míg az ügyvédi kamara fel nem menti az ügyvédi titoktartás alól

Letartóztatják az Empire színház igazgatóját

Páris január 11

Hayotte, az Empire színház igazgatója, aki ellen a Stavisky botrány kapcsán elfogatóparancsot adtak ki, ma jelenkezett ügyvédjével a rendőrségen. Kijelentette, hogy "örül, hogy megjelenhetik a bíróság előtt"

— Öszintén akarok mindent megmondani — jelentette ki — biztos vagyok abban, hogy ártatlanságom kiderül

A színigazgató kihallgatása még az esti órákban tart, előreláthatólag még ma este a Bayonne-be szállítják

Ujra bizonytalanná vált a kormány helyzete

Páris január 11

A francia kamara pénteki ülése bizonyára a Stavisky ügy jegyében fog lezajlani. Már eddig is számos képviselő jegyzett be interpellációt a nagyarányú szélhámosság ügyében és interpellációkkal kapcsolatos események döntenek majd el, hogy megmaradhat-e továbbra is helyén a mostani Chautemps-kormány, vagy nem Tegnap még úgy látszott, hogy Daladier gyarmatiügyi miniszter lemondásával megerősödött a kormány helyzete, mára azonban a reggeli lapok éles támadásai folytán úgy látszik, hogy

a kormány helyzete ismét bizonytalanná vált

Ujabbán már azért is támadják a kormányt, mert állítólag Stavisky szolgálatában állott és annak üzenetét mostani pozíciójában is elősegítette. Állítólag a belügyminiszterium levélpapírosán saját névalírással ajánlotta a vármegyei prefektusoknak és a városi polgármestereknek Stavisky kötvényeit, Chautemps miniszterelnök már a kora délelőtti órákban szükségesnek tartotta megcáfolni a reggeli lapok hírére és cáfolja, hogy maga titkára valaha is Stavisky szolgálatában állott volna. A cáfolatban kijelenti, hogy a magántitkár korábban egy magánhivatálnál dolgozott, amely semmilyen formában nem állott soha összeköttetésben Staviskyval

A pénteki tűzpróba

A Chautemps-kormány pénteki tűzpróbája azon dől el, hogy a Leon Blum vezetés alatt álló francia szociáldemokrata párt milyen magatartást fog tanúsítani a támadások dorgában,

Leon Blum elsősorban Chiappe párisi rendőrfőnöknek, Paul Boncour külügyminiszter sógorának eltávolítását követel, mert őt teszi felelőssé azért, hogy Stavisky évek óta szabadon folytathatta üzletait. Amennyiben Chautemps miniszterelnök mélyreható purifikációs programmal lép pén-

ken a Kamara elé, akkor esetleg megmenekülhet a bukástól, mert a baloldali pártoknak most nem áll érdekében egy újabb kormányváltás felidézése. Ebben az esetben ugyanis már elkerülhetetlen lesz, hogy a jobboldal, esetleg maga Tardieu ne kapjon megbízatást ami egyet jelentene az új választások kiírásával s ezen a jobboldal a közéleti tisztaság népszerű jelszavával könnyen többségre kerülhet. Pénteken egyébként a miniszterelnök bejelenti új javaslatát az értékpapirokkal való féktelen üzérkedés megakadályozásáról,

MI AZ,

am. bőrét üdév, frissé, fiatalossá varázsolja?

A FLOREAL arckrém hatása páratlan!

Romániai vezérképviselő: Diogueria „Centrala” Oradea, Telefon 6-56

Az ujévi tombola nyerői

Lapunk olvasói közül ujabbán a következők jelentkeztek, mint nyerők:

14061 Kecsed Péterné Oradea, Str. Vasile Ceute 4 ujévi malac

23797 Ferbanca Péter Turda, ujévi malacot nyert

23625 Pálfi Károly Várfalván 2 kg cukor

24486 Rácz Miklós Aiud, 3 kg rizs

3889 Deák Sándor, Gheorgheni regénysorozat

14306 Fischer Ilonka Marghita, regénysorozat

10689 Nagy László Tauti de jos, 100 névjegy

24152 Filep László Tasnad, 100 névjegy

Magyarországra menekült 144 náci

A budapesti német követség útján Németországban akarnak letelepedni

Körmend, január 11

Tegnap délután hat órakor az osztrák-magyar határ mellett fekvő Pinkamindszent község mellett 144 osztrák nemzeti szociálista, akik a burgenlandi munkatáborokban dolgoztak, átlépték a magyar határt. A magyar határőrök a határátlépőket elfogták és egyelőre a község iskolájában helyezték el. Materna építész a határátlépők vezetője elmondta, hogy mintegy 200 nemzeti szociálista szökött meg a nemzeti munkatáborokból és lépte át a határt. Az építész közölte a magyar hatóságokkal, hogy egy küldöttség élén a budapesti német követségre szándékozik menni, ahol azt kéri a német nagykövettől, hogy menetlevéllel küldjék őket Németországba, mert ott akarnak allandóan letelepedni.

Rögtönítélő bíróság elé került Grácban egy gyújtogató

Grätz, január 11

A rögtönítélő bíróság ma kezdte tárgyalni Straus Péter gyújtogató perét. Straus Pétert azzal vádolják, hogy az ostromállapot idején felgyújtott egy házat. A tárgyalás társáma a törvényszéki épület elé fél század alpesi vadászt, két gépfegyvert s egy mentő osztagot rendelt a bíróság, mert tüntetések történtek.

A vádott, aki csak másfél méter magas, sem írni, sem olvasni nem tud. Eleinte tagadta az elkövetett büncselekményt de később bevallotta, hogy bosszúból követte el tettét. Tekintettel arra, hogy a vádott a büncselekményt ostromállapot idején követte el az ügyész csakis halálos büntetést kérhet a

számára és amennyiben a bíróság elítéli, úgy az ítélet kihirdetésétől számított három órán belül a halálos ítéletet végre is kell hajtani. A bíróság este fél hét órakor a tárgyalást félbeszakította. Ítélet hozatalra a későbbi éjszakai órákban kerülhet sor.

Sok ember teljesen elveszti életkedvét, mert borzasztóan kínozza a rheuma és köszvény. De nincs ok a kétségbeesésre, mert a szenvedők ezrei nyerték már vissza a Togal által egészségüket! A Togal erősen hűgyesoldó és a bajt gyökerében támadja meg. 10-vábbá nagy mértékben baktériumölő.

Országszerie akcióba léptek az osztrák náci

Karinthiában állandó készenlétben van a csendőrség és a katonaság

Bécs, január 11

Megirtuk, hogy Ausztriában ismét lábra kapott a nemzeti szocialisták mozgolódása. Bécsi jelentéseink most arról számolnak be, hogy a náci tervszerűen indították meg országszeri tüntetéseiket. Ezek a tüntetések különösen a munkatáborok városaiból indultak meg.

Klagenfurthban nemzeti szocialista tüntetők a Karinthy nyomda előtt nagyobb szabású tüntetésbe kezdtek. A nyomda előtt szolgálatot teljesítő segédrendőr felszólította a tüntetőket, hogy távozzanak. A tüntetők körülfogták a rendőrt és üldögni kezdték. A szorult helyzetben levő rendőr erre revol-

vert rántott és a tömeg közé lőtt. A lövések következtében két ember meghalt, egy pedig súlyosan megsebesült.

Bécsben a III. IV. és V. kerületekben a náci tömeg az uccákon kezdett tüntetni. Az egyik csoportjuk a bécsi villanytelep kapcsolótombját rongálta meg, mire a város egyes része sötétben maradt. A műszaki személyzetnek csak hosszas munka után sikerült a villanytelepet ismét használható állapotba hozni. Az osztrák hatóságok a sorozatos náci-tüntetések miatt elrendelték, hogy Karinthyában a csendőrség és katonaság állandó készenlétben legyen.

Hosszas nyomozás után

Eltogták a galati gyilkost aki megölte az éjjeli őrt

Galati, január 11

Borzalmas gyilkosság tettesét fogta el hosszadalmas nyomozás után a galati-i rendőrség. Az ősz folyamán a Berthelot utcában egy épülőfélben levő ház pincéjében Dumitru Manafu csákányütésekkel szörnyű módon agyonverte Dumitru Papazoglu éjjeli őrt, majd a holttestet a meszes gödörbe dobta. A gyilkosságot csak másnap reggel fedezték fel a munkások. A gyilkos, aki aldozatával gy. községből való volt, nyomtalanul eltűnt. A vizsgálat megállapította, hogy Papazoglu már visszaeső bűnös, aki öt évig volt bezárva testvére meggyilkolása miatt.

Az éjjeli őrnök az volt a kötelessége, hogy senkit ne engedjen be az udvarra, ahol az építő anyagok voltak felhalmozva. Papazoglu azonban késő estig mulatott és részeg állapotban be akart hatolni az őr szobájába. Manafu kötelessége szerint elutasította az ittas embert, ebből keletkezett a verekedés, amelyben az őr életét veszítette. Az ősz óta folyton nyomozták a gyilkost. Köröző táviratokat adtak ki ellene, de minden eredmény nélkül. Végre Manafu hazament szülőfalujába, ahol a rendőrség nyomban rájaja ült és az ügyészség fogházába kísérték.

Duca merénylőjének fiatal évei

Constantinescu hadapródiskolás korában bosszúból fel akarta gyújtani az iskola épületét

Bucuresti, január 11

A sinaiai gyilkos merénylet ügyében teljes lendülettel folyik a nyomozás. A vizsgáló bíró most főképen Virgil Ionescu mérnök vádlomlásának tisztázására törekszik. Érdekes leleplezés történt Constantinescu, a gyilkos fiatalember múltjával kapcsolatban. Constantinescut súlyos fegyelmi vétségek miatt annak idején kicsapták a katonai iskolából, ahol tanulmányait folytatta. Mikor meghalt, hogy katonai karrierje véget ért, indulatos természete nem tagadta meg magát fel akarta gyújtani a targu-muresi katonai liceumot, ahová fegyelmi úton helyezték át.

A keresztény egyetemi hallgatók "Igazságszeretet" néven ismert egyesületének tagjai kiáltványt intéztek a közvéleményhez. A kiáltvány a következőket tartalmazza:

A közvélemény felvilágosítására bocsátjuk ki ezt a kiáltványt, hogy védekezzünk azok ellen, akik örültséggel és egzaltáltsággal elkövették a vad gyilkosságot. A hidegizmushoz hasonló módszerek a. áaknázak a civilizáció minden törekvését. Az ész és a szív emberei egyesült erővel és szigorral kell hogy visszatérjenek az egyensúly és észszerűség álláspontjához, mert máskülönben a fejtelenség lesz urrá.

A „vőlegény” a hiszékeny „apóstól”

Negyvenezer lejt kért kölcsön s azután kámforra vált

Braila, január 11.

Veszedeelmes házasságkötés után nyomoz a rendőrség, Tilica Ghinea buzaui származású fiatalember évek óta abból tartotta fenn magát, hogy hiszékeny lányokat házassági ajánlatokkal szédített és a kicsikart hozományjal meglógott. Tegnap reggel a rendőrségre újabb feljelentés érkezett ellene. Traian Polinescu elmondotta, hogy Tilica őt

és leányát nagy összeg pénzzel megkísécsította. A fiatalember az egyik galati bank tisztviselőjének adta ki magát és megjelent a szülők előtt, hogy feleségül kérje 21 éves leányukat: Valériát, akivel néhány nappal ezelőtt ismerkedett meg a moziban. Rövid tanácskozás után a szülők igent mondtak s a következő vasárnapon megtartották az eljegyzést. Másnap a fiatal vőlegény apósától

40 ezer lejt kért, hogy megalapozza a saját és felesége jövőjét és hogy bizonyos esküvői költségeket fedezzen vele. A menyasszony szülei odaadták a pénzt, de ettől a pillanattól a vőlegény többé nem jelentkezett. Polinescu nyomozni kezdett "veje" után s legnagyobb meglepetéssel állapította meg, hogy egyetlen galaci bankban sem ismernek ilyen nevű tisztviselőt és a fiatal ember előkelő rokonai is a holdban vannak. Időközben a Polinescu családhoz névtelen levél érkezett egy másik "áldozat" részéről, aki szintén eljegyzett Ghinea s azután megszőkött. A rendőrség táviratilag adta ki a körözést a többszörös vőlegény ellen.

Időjárás

Csendes idő, esős éjjeli lehűlés, sokhelyen ködképződés, csapadék nem lesz

RADIOMŰSOR

PÉNTEK

Bucuresti: 1.15: Könnyű lemezek, 5: Rádiózenekar, 7.20: Gramofon 8: A filharmonikusok hangversenye

Budapest: 6.45: torna Utána: Gramofon 10: Felo. vasások. Közben: Gramofon, 12.05: Bertha István szalonzenekeara 1.30: A m kir államrendőrség zenekara 3.30: A rádió diák-félfőrája 4: Ifjúsági előadás 5: Dr. Szinnyi Ferenc előadása 5.30: Sebők Stefi énekel, zongora kísérettel, 8: Nehány tanács kezdő vivóknak 6.30: Frid Géza zongorázik 7.05: Külföldi negyedóra 7.25: A m kir, Operaház előadásának ismertetése, 7.30: A m kir Operaház előadásának közvetítése Az I. felvonás után: Hírek Az előadás után: 10.30: Időjárásjelentés Majd: Bura Károly és cigányzenekara,

SZOMBAT

Bucuresti: 1.15: Könnyű lemezek, 5: Sibiceanu-zenekar, vegyes zene 6.15: Sibiceanu-zenekar 7 és 20: Botez előadóművész estje 8: Ebner és Vilnov játéka kézzongorán 8.45: Stefanovici énekel, 10.15: Schrammel-négyes

Budapest: 6.45: torna Utána: Gramofon 10: Felo. vasások Közben: gramofon 12.05: Révész László zongorázik Petry Kató énekel zongora kísérettel, 1.30: Kóczé Gyula és cigányzenekara 4: Meseóra, 5: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar 6.15: Radó Árpád felolvasása, 6.45: Fejes szalon és jazz-zenekar, 7.30: Mit üzen a rádió, 8: Gramofon 9: Vigjáték-előadás a stúdióból Utána: 10.45: Időjárásjelentés Majd: Rácz Béla és cigányzenekara,

APROHIRDETÉSEK

Róna fényképész

mütermében

Oradea, Str. Alexandru 4., művészeti lev. lap

6 darab csak 70 lei.

Ujságárus megbízható jó keresettel kivétezik az Erdélyi Magyarság és a Nagyvárad Friss Ujság árusításához. Jelentkezni a kiadóhivatalban

A legjobb egyedekből kiválasztott sötét legszebb színű 100 drb. "Rhode Island Red" és 200 drb. "fehér Amerikai Leghorn" baromfi, továbbá 15 drb. fajtisza "Bronz" pulyka, helyszüke miatt jutányosan eladó. Az egész állomány 6-8 hónapos és tovább tenyésztésre kiválóan alkalmas. Cím: Faj baromfi-telep Oradea, Str. Francieze 12.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA